

Г Л А С

CDXXVI

ОДЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

КЊИГА 32

ACADÉMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS

GLAS

CDXXVI

CLASSE DES SCIENCES SOCIALES

N° 32

Reçu à la X séance de la Classe des Sciences sociales le 13. décembre 2016

Rédacteur
DANILO BASTA
Membre de l'Académie

BEOGRAD
2016

ISSN 0081-394X

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ

Г Л А С

CDXXVI

ОДЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

КЊИГА 32

Примљено на X скупу Одељења друштвених наука
13. децембра 2016. године

Уредник
академик
ДАНИЛО БАСТА

БЕОГРАД
2016

Издаје
Српска академија наука и уметности
Кнез Михаилова 35, Београд

Технички уредник
Мира Зебић

Лектор и коректор
Весна Шубић

Тираж
300 примерака

Штампа
ЈП Службени гласник

САДРЖАЈ

РАСПРАВЕ И ЧЛАНЦИ

Бернд Рабел – Немачка између Истока и Запада	1
Bernd Rabehl – <i>Germany between East and West</i>	20
Бернд Рабел јосић САНУ	21
Коста Чавошки – Реквијем републиканском духу слободе	25
Kosta Čavoški – <i>The Requiem to Republican Spirit of Freedom</i>	49
Слободан Самарџић – Евројска унија – од добровољној савеза до „добре империје“	51
Slobodan Samardžić – <i>European Union – from the voluntary Union to “Benevolent Empire”</i>	69
Илија Марић – Прва наша послератна критика класика марксизма	71
Ilija Marić – <i>Our first Post-war Critique of the Classics of Marxism</i>	98
Рајко Буквић – Пољопривреда Србије: сто година модернизацијских напора	99
Rajko Bukvić – <i>Agriculture of Serbia: One hundred years of modernization efforts</i>	166
Слободан Антонић – Сујеркласа	167
Slobodan Antonić – <i>Superclass</i>	188
Часлав Д. Копривица – Шта је тајна? Размишљања платоновске и просвјетилничке конфигурације тајанствености	189
Chaslav D. Koprivitsa – <i>What is a Secret? Considerations of Platonic mystery and Enlightenment’s Configurations of Secrecy</i>	222

ПРИЛОГ

О зборнику <i>Мојуће сѣрашѣије развоја Србије</i>	225
Часлав Оцић, <i>Будућносћ Србије: фундирање сѣрашѣијологије</i>	225–236
Драган Станић, <i>Пледојае за развој срѣске сѣрашѣијологије: ѣроблем језичке кулѣуре и енциклопедисѣике</i>	236–244
Драган Шкорић, <i>Прилој изрази сѣрашѣије развоја села и ѣолођивреде Србије</i>	245–247
Владан Ђорђевић, <i>Будућносћ ѣријада онима који се за њу ѣријремају</i>	247–249
Вера Дондур, <i>Залој за будућносћ</i>	249–250
Радивоје Митровић, <i>Куда (и како) ѣреба (и може) да иде Србија?</i>	250–252
Слободан Антонић, <i>Наука је рекла своје, на реду су ѣолийичари</i>	252–255
Рајко Кузмановић, <i>Ујединиѣи инѣелекѣуалне снаје</i>	252–257
Рајко Томаш, <i>Моју ли мале земље имаѣи власѣиѣије сѣрашѣије развоја у условима ѣлобализма</i>	257–263

IN MEMORIAM

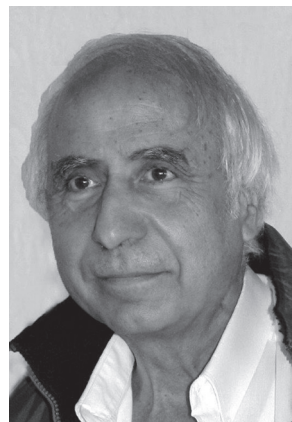
<i>Панајоѣис Г. Харийос – Παναγιώτης Χάριτος (1946–2014)</i> (Часлав Оцић)	265
---	-----

IN MEMORIAM

ПАНАЈОТИС Г. ХАРИТОС

Παναγιώτης Χάριτος

(1946–2014)

У ноћи између 18. и 19. јула 2014. године, изненада нас је напустио инострани члан Српске академије наука и уметности Панајотис Г. Харитос. Сахрањен је 22. јула у родном граду Родосу где је и одржано опело у цркви Благовештења. Опело је одржао његово преосвештенство митрополит Родоса господин Кирил уз присуство многобројних званичника острва Родоса и Грчке.

Панајотис Харитос рођен је 1946. на Родосу. Потиче из угледне родоске породице, од мајке Ане и оца Гавријела Харитоса. Отац му је био водећа личност у ослобођењу Родоса после Другог светског рата и његовом присајеђењу (с осталим додеканеским острвима) Грчкој и први градоначелник Родоса.

Панајотис Харитос завршио је Правни факултет у Атини и студије дипломатије на Институту за међународне односе у Паризу. Последипломске студије из области међународног права и опште теорије и филозофије права завршио је на Римском универзитету где је и докторирао у области међународног права. Његов докторски рад наградила је италијанска држава (Dottorato di Ricerca).

Радио је као редовни истраживач на Правном факултету Универзитета у Фрајбургу (Швајцарска) и Правном факултету Универзитета у Лунду

(Шведска). Дуго година био је научни сарадник Правног факултета Римског универзитета I и Правног факултета Римског универзитета II, гостујући професор на Филозофском факултету Универзитета у Београду (1994), гостујући професор (и професор) међународног права на Универзитету за економику и финансије у Санкт Петербургу (Русија) и на Одсеку за кривично право Правног факултета Универзитета у Београду у периоду од 2003. до смрти.

Био је члан Одбора директора Института за право мора Егејског универзитета на Родосу. Члан Врховног суда Грчке и Удружења правника Родоса био је од 1973. године. Такође, радио је у Суду правде Европске уније. Био је председник Савеза додеканеских правника, члан Међународне асоцијације за филозофију права и социјалну филозофију, члан Међународне асоцијације за грчку филозофију, почасни председник Института за додеканеске студије. Такође је био председник Свеправославног савеза Грчке.

Научне радове објављивао је од 1968. године у референтним међународним часописима (с рецензијом) и под окриљем угледних истраживачких академских институција. Радови су редовно високо оцењивани и врло често цитирани. У последње време многи од њих доступни су и на Интернету тако да њихов утицај расте. То се посебно односи на рад „Статус Косова и Метохије према међународном праву“ који је на веома посећеном интернет сајту САНУ (српску и енглеску верзију) посетио велики број читалаца и који је штампан и као посебан прилог дневним новинама *Глас* 12. фебруара 2007. године у тиражу од 70.000 примерака.

Професор др Панајотис Харитос (као говорник, модератор или члан организационог одбора) је од 1994. редовно учествовао на међународним научним скуповима које је Српска академија наука и уметности организовала у области правних и историјских наука. Плодан научни рад, високи углед који је професор Харитос уживао у међународним правничким круговима, посебно егзактно третирање „српских тема“ у његовим расправама препоручило га је за члана Српске академије наука и уметности. Његовим избором за иностраног члана у новембру 2009. године Академија је не само одала признање изузетним резултатима његовог научног рада, него је допринела и њеној даљој, још интензивнијој, међународној научној сарадњи, што је несумњиво ојачало и њен углед у светској академској заједници. Харитос је био и стални члан сарадник Матице српске, пре свега, као вишегодишњи инострани члан уредништва Матичиног *Зборника за друштвене науке*.

ΣΕΛΕΚΤΙΒΗΝΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΪΑ ΠΑΝΑΪΟΤΙΣΑ ΧΑΡΙΤΟΣΑ
SELECTED BIBLIOGRAPHY OF PANAYOTIS HARITOS

Τρακῳαῳῳ / Treatises

Νομική Φυσικ τῳν Κανόνων Διεθνούς Δικαίου (The Legal Nature of the Rules of International Law), 1967 (Registered at the National Library of Athens).

Principi e Problemi del Diritto dello Spazio (Principles and Problems of the Law of Space), 1973 (Registered at the National Library of Rome).

The Trial of Europe. A Treatise on the Applied General Theory of Law Internal and International, 1985 (Registered at the National Library of Rome).

Tesi e Idee sulla Teoria Generale del Diritto Interno ed Internazionale (Theses and Ideas on the General Theory of Law Internal and International). 1986 (Registered at the National Library of Rome).

Κυριαρχία επί της Δωδεκάνησου από το 1912 έως το 1948 (The Sovereignty on the Dodecanese from 1912 to 1948), 2008.

He is also author of the book *Rhodes the Bride of the Sun*, 1966 (published in 10.000 copies).

He has translated from Italian to Greek the book of Sergio Cotta *Itinerari Esistenziali del Diritto*, 1983 (The Existential Course of Law).

Δρυῳε cῳυγυje / Other Studies

The Legal Nature of Positive Law Internal and International. Presented to the 10th International Congress of the International Academy of Comparative Law, held in Budapest in August 1978; published in Greek in the *Dodecanesean Legal Review*, April 1981, Vol. 2, № 2–3, pp. 85–116.

The European Frontiers in the Aegean Sea according to International Law. Presented to the International Conference on the Mediterranean Policy of EEC held in Naples in March 1981, and organized by the Istituto Universitario Orientale; published in: *Mediterranean Policy of EEC*, Napoli 1981 (Editoriale Scientifica), pp. 156–159.

The meaning of the General Theory of Law. Published in Greek in the *Dodecanesean Legal Review*, June 1982, Vol. 2, № 2, pp. 14–28.

The Existential Analysis of Law According to the School of Sergio Cotta. Published in Greek in the *Dodecanesean Legal Review*, March 1983, Vol. 4, № 1, pp. 7–37.

Five theses on the subject of the comparison. Between Natural Law and Positivism. Presented to the 12th World Congress on Philosophy of Law, of the International Society for Philosophy of Law and Social Philosophy, held in Athens in August 1985; published in Greek in the *Dodecanesean Legal Review*, Vol. 5, № 2, pp. 67–78.

The Legal Regime of the Greek–Turkish Maritime and Air Frontiers in the Aegean Sea, According to the Conventions of Chicago and the Montego Bay, and According to the General Principles of International Law. Presented to the International Conference on the International Legal Regime of the Mediterranean, held in Rome in October 1985, and organized by the University of Rome II. Published in: *Il Regime Giuridico Internazionale del Mare Mediterraneo* – Pubblicazioni della Facoltà di Giurisprudenza, Il Università degli Studi di Roma, Milano 1987 Giuffrè, pp. 67–72.

The Tragedy of the Serbian Nation in 1995. International Law and the Logic of the Illogical. Presented to international conference held in Belgrade in 1995. In: *Europe and the Serbs*, Historical Institute of the Serbian Academy, Belgrade 1966, pp. 641–653.

The International Legal Order in the Aegean and the Turkish Challenge: Facing a New Eastern Question? In: *Islam, the Balkans and the Great Power*, Historical Institute of the Serbian Academy, Belgrade 1997, pp. 505–523.

Conflict of Civilizations in the Balkans and the Role of International Law. In: *Encounter or Conflict of Civilizations in the Balkans* Historical Institute of the Serbian Academy, Belgrade 1998, pp. 517–531.

The Crime Against Yugoslavia: 100 Violations of International Law, in: *Europe at the Crossroad*, Historical Institute of the Serbian Academy Belgrade 1999, pp. 87–103.

The Issue of Sovereignty over the Dodecanese from the Treaty of Lausanne to its Final Settlement (1923–1948): The Vestiges of the Eastern Question and the Trends of its Modern Revival. In: *Europe and the Eastern Question*, Historical Institute of the Serbian Academy Belgrade 2001, pp. 415–452.

The Sovereignty of the Southeastern European States and the Legal Status of Kosovo and Metohia According to International Law. In: *National Identity and Sovereignty in Southeastern Europe*, Historical Institute of the Serbian Academy Belgrade 2002, pp. 45–74.

The Serbian Question from 1992 to 2000 in the Context of International Law. In: *The Great Serbia – Truth, Blunders, Abuses* (International Scientific Meeting held in Belgrade in the Serbian Academy of Sciences and Arts), Belgrade 2003, pp. 433–446.

The Status of Kosovo and Metohia According to International Law. In: *Kosovo and Metohija – Past, Present, Future*, Serbian Academy of Sciences and Arts, Belgrade 2006, pp. 381–422. Also published in Serbian as an offprint by the Belgrade Newspaper Glas on 12 February 2007 in 70 000 copies.